І. Загальні положення

1.1. Це Положення про академічну доброчесність у закладі освіти (далі — Положення) визначає правові, організаційні та процедурні засади формування, забезпечення та дотримання академічної доброчесності в закладі освіти.

1.2. Положення розроблено відповідно до:

- Конституції України;
- Закону України «Про академічну доброчесність»;
- Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»;
- інших нормативно-правових актів у сфері освіти і науки.

1.3. Це Положення є внутрішнім актом закладу освіти та обов’язковим для виконання всіма учасниками освітнього процесу.

1.4. Дія Положення поширюється на суспільні відносини, що виникають у процесі здійснення академічної діяльності в закладі освіти, зокрема:

- освітньої та педагогічної діяльності;
- навчальної діяльності здобувачів освіти;
- оцінювання результатів навчання;
- створення, виконання та перевірки навчальних робіт;
- проведення конкурсів, олімпіад, змагань;
- процедур внутрішнього забезпечення якості освіти;
- інших видів діяльності, пов’язаних з освітнім процесом.

1.5. Дія цього Положення не поширюється на відносини щодо набуття, здійснення та захисту авторських і суміжних прав, якщо інше не передбачено законодавством.

1.6. **Основною метою** цього Положення є:

- утвердження академічної доброчесності як невід’ємної складової освітнього процесу;
- забезпечення довіри до результатів навчання;
- формування культури чесності, відповідальності та поваги;
- запобігання порушенням академічної доброчесності.

1.7. **Завданнями Положення є**:

- визначення цінностей, принципів та правил академічної доброчесності;
- встановлення вимог до учасників освітнього процесу;
- визначення видів порушень академічної доброчесності;
- встановлення процедур виявлення та розгляду порушень;
- визначення заходів реагування та відповідальності;
- формування ефективної системи забезпечення академічної доброчесності.

1.8. Академічна доброчесність у закладі освіти є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти та обов’язковою умовою організації освітнього процесу.

1.9. Заклад освіти в межах своєї автономії:

- самостійно визначає політику та процедури забезпечення академічної доброчесності;
- приймає внутрішні акти з цих питань;
- забезпечує їх реалізацію та контроль.

1.10. Учасники освітнього процесу зобов’язані:

- дотримуватися вимог законодавства та цього Положення;
- сприяти формуванню культури академічної доброчесності;
- уникати будь-яких форм її порушення.

1.11. Керівник закладу освіти та педагогічні працівники забезпечують:

- функціонування системи академічної доброчесності;
- організацію заходів з її популяризації;

- контроль за дотриманням встановлених вимог.

1.12. Положення підлягає обов’язковому оприлюдненню на офіційному вебсайті закладу освіти або засновника (у разі відсутності сайту закладу).

1.13. Положення набирає чинності з моменту його затвердження у встановленому порядку та діє до прийняття нового або внесення змін.

ІІ. Основні терміни

2.1. У цьому Положенні терміни вживаються у значеннях, визначених законодавством України, зокрема Законом України «Про академічну доброчесність».

2.2. Основні терміни:

Автор — фізична особа, яка своєю працею створила академічний твір (повністю або частково).

Академічна доброчесність — сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб’єкти академічної діяльності під час її провадження.

Академічна діяльність — діяльність у сфері освіти і науки, що включає освітню, навчальну, педагогічну, наукову, експертну діяльність, а також участь у конкурсах, оцінюванні, атестації.

Академічний твір — твір у сфері освіти або науки, виражений у формі дисертації, кваліфікаційної роботи, курсової роботи, наукової статті, підручника, навчального посібника або в іншій формі.

Внутрішній акт — документ закладу освіти, затверджений у встановленому порядку, який регулює питання академічної доброчесності.

Джерело інформації — будь-яке друковане чи електронне видання, інтернет-ресурс, архівний матеріал, особиста комунікація або інший носій інформації, з якого отримано дані.

Навчальна робота — результат виконання здобувачем освіти навчального завдання у будь-якій формі (текстовій, графічній, аудіо-, відео- тощо).

Суб’єкти академічної діяльності — учасники освітнього процесу, зокрема:

- педагогічні працівники;
- здобувачі освіти;
- адміністрація закладу;
- інші особи, які здійснюють освітню або наукову діяльність.

Уповноважений орган — колегіальний орган закладу освіти (комісія з академічної доброчесності), який розглядає випадки порушень та приймає рішення.

Уповноважена особа — працівник закладу освіти, відповідальний за організацію роботи з питань академічної доброчесності.

2.3. Терміни, що визначають порушення академічної доброчесності

Академічний плагіат — оприлюднення чужих результатів як власних або використання текстів без посилання на джерело.

Самоплагіат — повторне використання власних раніше оприлюднених результатів без зазначення джерела.

Фабрикація — вигадування даних або фактів.

Фальсифікація — свідоме викривлення або зміна даних.

Відчуження авторства — передача власної роботи іншій особі з подальшим оприлюдненням під її ім’ям.

Приписування авторства — включення до авторів осіб, які не брали участі у створенні роботи.

Недоброчесне використання штучного інтелекту — використання результатів ШІ без відповідного зазначення.

Несамостійне виконання завдання — виконання роботи з використанням недозволених джерел або допомоги.
Недозволена допомога — допомога, не передбачена умовами виконання завдання.
Недоброчесне оцінювання — свідоме порушення правил оцінювання.
Академічний саботаж — дії, що перешкоджають академічній діяльності інших осіб.
Схиляння до порушення — спонукання до недоброчесної поведінки.
Інституційні порушення — порушення, пов'язані з діяльністю закладу освіти.

2.4. Інші важливі поняття

Конфлікт інтересів — суперечність між особистими інтересами особи та її службовими обов'язками.
Оцінювання результатів навчання — процес визначення рівня досягнення здобувачем освіти результатів навчання.
Академічна відповідальність — застосування санкцій за порушення академічної доброчесності.
Санкції — заходи впливу на особу, яка порушила академічну доброчесність.
Освітній процес — система діяльності, спрямована на здобуття освіти.

ІІІ. Мета та завдання забезпечення академічної доброчесності

3.1. Мета забезпечення академічної доброчесності

3.1.1. Метою забезпечення академічної доброчесності у закладі освіти є формування та утвердження системи цінностей, принципів і правил, що гарантують чесне, відповідальне та прозоре провадження академічної діяльності.

3.1.2. Забезпечення академічної доброчесності спрямоване на:

- забезпечення якості освіти та освітньої діяльності;
- формування довіри до результатів навчання та оцінювання;
- утвердження поваги до честі, гідності та прав усіх учасників освітнього процесу;
- забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності;
- формування у здобувачів освіти навичок самостійної, відповідальної та творчої діяльності;
- запобігання порушенням академічної доброчесності;
- створення безпечного, справедливого та недискримінаційного освітнього середовища.

3.2. Основні завдання забезпечення академічної доброчесності

3.2.1. Формування та розвиток культури академічної доброчесності:

- виховання у здобувачів освіти та педагогічних працівників цінностей чесності, довіри, справедливості, поваги та відповідальності;
- популяризація принципів академічної доброчесності;
- формування негативного ставлення до будь-яких проявів порушень.

3.2.2. Підвищення рівня обізнаності учасників освітнього процесу:

- проведення навчань, тренінгів, семінарів;
- ознайомлення з правилами академічної доброчесності;
- навчання основам академічного письма та коректного використання джерел;
- інформування про відповідальність за порушення.

3.2.3. Створення та забезпечення функціонування системи академічної доброчесності:

- розроблення та впровадження внутрішніх актів;
- визначення повноважень відповідальних осіб та органів;
- забезпечення прозорих процедур розгляду порушень;
- впровадження механізмів запобігання конфлікту інтересів.

3.2.4. Забезпечення доброчесного виконання навчальних завдань:

- формування завдань, що стимулюють самостійну роботу;
- недопущення перевантаження здобувачів освіти;
- створення умов для творчого підходу до навчання.

3.2.5. Забезпечення об’єктивного оцінювання результатів навчання:
- встановлення чітких, зрозумілих і прозорих критеріїв оцінювання;
- недопущення упередженості та дискримінації;
- забезпечення рівних умов для всіх здобувачів освіти;
- недопущення недоброчесного оцінювання.

3.2.6. Запобігання та виявлення порушень академічної доброчесності:
- використання спеціалізованих програм для перевірки робіт;
- здійснення контролю за дотриманням правил;
- створення умов, що мінімізують можливість порушень.

3.2.7. Забезпечення ефективного реагування на порушення:
- встановлення чітких процедур розгляду повідомлень;
- дотримання принципів неупередженості та об’єктивності;
- застосування заходів реагування відповідно до тяжкості порушення;
- документування рішень.

3.2.8. Забезпечення дотримання академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників:
- використання достовірної інформації;
- дотримання авторського права;
- формування прикладу доброчесної поведінки;
- недопущення поширення неправдивих даних.

3.2.9. Забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти:
- виконання завдань самостійно;
- правильне оформлення посилань;
- недопущення використання недозволеної допомоги;
- дотримання правил використання штучного інтелекту.

3.2.10. Формування механізмів співпраці з батьками (законними представниками):
- інформування про принципи академічної доброчесності;
- залучення до формування відповідальної поведінки дітей;
- сприяння дотриманню доброчесності поза закладом освіти.

3.2.11. Забезпечення прозорості та відкритості:
- оприлюднення внутрішніх актів;
- доступ до інформації про правила та процедури;
- відкритість результатів розгляду порушень (з урахуванням законодавства).

3.2.12. Постійне вдосконалення системи забезпечення академічної доброчесності:
- аналіз практики застосування Положення;
- оновлення процедур;
- врахування національного та міжнародного досвіду.

IV. Цінності та принципи академічної доброчесності

4.1. Загальні положення

4.1.1. Учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності під час здійснення будь-якої академічної діяльності.

4.1.2. Цінності та принципи академічної доброчесності є обов’язковими для всіх суб’єктів академічної діяльності та становлять основу функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти.
4.1.3. Заклад освіти має право визначати додаткові цінності та принципи академічної доброчесності, які не суперечать законодавству.

4.2. Основні цінності академічної доброчесності

4.2.1. **Чесність** — дотримання правдивості у навчальній, педагогічній та організаційній діяльності, недопущення обману, шахрайства та введення в оману.
4.2.2. **Довіра** — впевненість у достовірності результатів академічної діяльності, визнання того, що ці результати отримані чесно та відповідно до встановлених правил.
4.2.3. **Повага** — шанобливе ставлення до честі, гідності та прав інших осіб, повага до інтелектуальної власності, визнання внеску кожного учасника освітнього процесу, толерантність до різних поглядів.
4.2.4. **Справедливість** — забезпечення рівних умов для всіх учасників освітнього процесу, неупереджене оцінювання результатів навчання, недопущення дискримінації та надання необґрунтованих переваг.
4.2.5. **Відповідальність** — усвідомлення та прийняття відповідальності за результати власної академічної діяльності, дотримання встановлених правил та норм.
4.2.6. **Стійкість (послідовність)** — здатність дотримуватися принципів академічної доброчесності незалежно від зовнішніх обставин, тиску чи контролю.
4.2.7. **Рішучість і сміливість** — готовність відстоювати принципи академічної доброчесності, протидіяти порушенням, повідомляти про випадки недоброчесної поведінки.

4.3. Основні принципи академічної доброчесності

4.3.1. **Пріоритетність забезпечення академічної доброчесності** — створення умов, за яких дотримання академічної доброчесності є ключовим елементом освітнього процесу.
4.3.2. **Відкритість і прозорість** — забезпечення доступності інформації про правила, процедури, критерії оцінювання та відповідальність за порушення.
4.3.3. **Нульова толерантність до порушень** — неприйнятність будь-яких проявів академічної недоброчесності незалежно від обставин.
4.3.4. **Доброчесне оцінювання** — здійснення оцінювання на основі чітких, об’єктивних та заздалегідь визначених критеріїв.
4.3.5. **Рівність та недискримінація** — забезпечення рівних умов для всіх учасників освітнього процесу незалежно від будь-яких ознак.
4.3.6. **Поваги до авторства та інтелектуальної власності** — обов’язковість посилання на джерела інформації та визнання внеску інших осіб.
4.3.7. **Уникнення конфлікту інтересів** — недопущення впливу особистих інтересів на прийняття рішень у сфері академічної діяльності.
4.3.8. **Об’єктивність та неупередженість** — прийняття рішень на основі фактів і доказів без впливу особистих симпатій чи антипатій.
4.3.9. **Відповідальність за порушення** — неминучість реагування на встановлені факти порушень академічної доброчесності.

4.4. Формування культури академічної доброчесності

4.4.1. Заклад освіти забезпечує формування культури академічної доброчесності шляхом:

- впровадження відповідних освітніх практик;
- проведення інформаційно-просвітницьких заходів;
- створення умов для дотримання доброчесності;
- заохочення доброчесної поведінки.

4.4.2. Педагогічні працівники:

- демонструють дотримання академічної доброчесності власним прикладом;
- формують у здобувачів освіти відповідні компетентності.

4.4.3. Здобувачі освіти:

- дотримуються встановлених правил;
- формують навички самостійної та відповідальної роботи.

4.4.4. Батьки (законні представники):

- сприяють формуванню доброчесної поведінки дітей;
- підтримують дотримання принципів академічної доброчесності.

V. Правила академічної доброчесності

5.1. Загальні вимоги

5.1.1. Учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності під час здійснення будь-якої академічної діяльності.

5.1.2. Правила академічної доброчесності поширюються на:

- виконання навчальних та творчих робіт;
- проведення оцінювання результатів навчання;
- підготовку та використання навчальних матеріалів;
- участь у конкурсах, олімпіадах, змаганнях;
- використання інформаційних ресурсів;
- інші види академічної діяльності.

5.1.3. Дотримання правил академічної доброчесності є обов'язковою умовою:

- здобуття освіти;
- здійснення педагогічної діяльності;
- оцінювання результатів навчання.

5.2. Правила академічної доброчесності для здобувачів освіти

Здобувачі освіти зобов'язані:

5.2.1. Самостійно виконувати навчальні завдання, передбачені освітніми програмами.

5.2.2. Надавати достовірні результати власної навчальної діяльності.

5.2.3. Дотримуватися правил академічного письма, зокрема:

- зазначати джерела використаної інформації;
- правильно оформлювати посилання;
- чітко відокремлювати власні ідеї від запозичених.

5.2.4. Не допускати:

- списування;
- використання недозволених джерел інформації;
- отримання або надання недозволеної допомоги;
- подання чужих робіт як власних.

5.2.5. Дотримуватися встановлених правил під час:

- контрольних робіт;

- тестувань;
- іспитів та інших форм оцінювання.

5.2.6. Використовувати інформаційні джерела доброчесно, не допускаючи:
- перекручення інформації;
- маніпуляції даними.

5.2.7. У разі використання штучного інтелекту:
- обов'язково зазначати факт його використання;
- не подавати результати роботи ШІ як власні без відповідного зазначення.

5.2.8. Дотримуватися принципів поваги до інших учасників освітнього процесу.

5.3. Правила академічної доброчесності для педагогічних працівників

Педагогічні працівники зобов'язані:

5.3.1. Дотримуватися академічної доброчесності у професійній діяльності.

5.3.2. Надавати здобувачам освіти достовірну, перевірену інформацію.

5.3.3. Забезпечувати об'єктивне, неупереджене та справедливе оцінювання результатів навчання.

5.3.4. Дотримуватися авторського права та суміжних прав.

5.3.5. Не допускати:
- фальсифікації результатів навчання;
- навмисного завищення або заниження оцінок;
- створення нерівних умов для здобувачів освіти.

5.3.6. Формувати у здобувачів освіти навички академічної доброчесності:
- навчати академічного письма;
- пояснювати правила використання джерел;
- інформувати про відповідальність за порушення.

5.3.7. Реагувати на виявлені факти порушень академічної доброчесності.

5.3.8. Уникати конфлікту інтересів під час виконання професійних обов'язків.

5.4. Правила академічної доброчесності для керівництва закладу освіти

Керівник закладу освіти та адміністрація зобов'язані:

5.4.1. Забезпечувати функціонування системи академічної доброчесності.

5.4.2. Створювати умови для дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу.

5.4.3. Забезпечувати розроблення, затвердження та впровадження внутрішніх актів з питань академічної доброчесності.

5.4.4. Організовувати:
- інформаційно-роз'яснювальну роботу;
- навчання з питань академічної доброчесності;
- перевірку академічних робіт.

5.4.5. Забезпечувати об'єктивний розгляд повідомлень про порушення.

5.4.6. Гарантувати дотримання прав учасників освітнього процесу під час розгляду порушень.

5.5. Правила використання інформаційних ресурсів

5.5.1. Використання інформаційних ресурсів здійснюється з дотриманням законодавства про авторське право.

5.5.2. Забороняється:
- використання матеріалів без посилання на джерело;
- поширення недостовірної інформації;
- використання заборонених або недозволених ресурсів під час оцінювання.

5.6. Правила використання штучного інтелекту

5.6.1. Використання технологій штучного інтелекту в освітньому процесі допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності.
5.6.2. Обов’язковим є:

- зазначення факту використання ШІ;
- визначення обсягу його використання.

5.6.3. Забороняється:

- видавати результати роботи ШІ за власні без зазначення;
- використовувати ШІ для обману під час оцінювання.

5.7. Дотримання правил академічної доброчесності під час оцінювання
5.7.1. Оцінювання здійснюється відповідно до:

- чітко визначених критеріїв;
- принципів об’єктивності та неупередженості.

5.7.2. Під час оцінювання забороняється:

- створення переваг або обмежень;
- вплив особистих інтересів;
- порушення рівності учасників освітнього процесу.

5.8. Дотримання академічної доброчесності під час спільної діяльності
5.8.1. У разі виконання колективних робіт:

- кожен учасник несе відповідальність за власний внесок;
- має бути чітко визначений обсяг виконаної роботи кожного.

5.8.2. Забороняється:

- привласнення результатів спільної діяльності;
- виключення осіб, які фактично брали участь у роботі.

VI. Академічна доброчесність при створенні робіт

6.1. Загальні вимоги до створення робіт
6.1.1. Створення навчальних та інших академічних робіт у закладі освіти здійснюється з обов’язковим дотриманням принципів та правил академічної доброчесності.
6.1.2. Кожна робота повинна бути:

- результатом самостійної діяльності здобувача освіти (крім випадків групових робіт);
- виконаною з дотриманням встановлених вимог;
- достовірною за змістом;
- належним чином оформленою.

6.1.3. У роботах забороняється:

- подання чужих результатів як власних;
- використання недостовірної або вигаданої інформації;
- навмисне викривлення даних.

6.2. Вимоги до використання джерел інформації
6.2.1. Під час створення робіт здобувачі освіти зобов’язані:

- використовувати достовірні та перевірені джерела інформації;
- здійснювати критичний аналіз використаних матеріалів.

6.2.2. Обов’язковим є:

- зазначення джерел інформації;
- правильне оформлення посилань відповідно до встановлених вимог;
- дотримання норм академічного письма.

6.2.3. У разі використання ідей, тверджень, даних інших авторів необхідно:

- чітко вказувати авторство;
- не допускати прихованих запозичень.

6.3. Вимоги до самостійності виконання робіт

6.3.1. Навчальні роботи виконуються здобувачами освіти самостійно, якщо інше не передбачено умовами завдання.

6.3.2. Самостійність виконання передбачає:

- самостійний пошук інформації;
- самостійне формулювання висновків;
- відсутність недозволеної допомоги.

6.3.3. Забороняється:

- виконання роботи іншою особою;
- придбання або замовлення готових робіт;
- використання готових робіт з мережі Інтернет без належного опрацювання та посилання.

6.4. Вимоги до достовірності інформації

6.4.1. Усі дані, наведені в роботі, повинні бути:

- достовірними;
- перевіреними;
- такими, що відповідають дійсності.

6.4.2. Забороняється:

- фабрикація (вигадування даних);
- фальсифікація (свідоме викривлення інформації);
- маніпулювання результатами.

6.5. Оформлення результатів роботи

6.5.1. Роботи повинні бути оформлені відповідно до встановлених вимог закладу освіти.

6.5.2. Обов’язковими є:

- структурованість викладу матеріалу;
- логічність і послідовність;
- наявність посилань на джерела;
- чітке розмежування власних і запозичених матеріалів.

6.5.3. У роботі має бути дотримано норм:

- орфографії;
- пунктуації;
- наукового (або навчального) стилю мовлення.

6.6. Використання штучного інтелекту при створенні робіт

6.6.1. Використання технологій штучного інтелекту допускається лише за умови дотримання академічної доброчесності.

6.6.2. У разі використання ШІ здобувач освіти зобов’язаний:

- зазначити факт використання;
- вказати обсяг і характер допомоги (ідеї, структура, текст тощо).

6.6.3. Забороняється:

- подавати результати роботи ШІ як власні без зазначення;
- використовувати ШІ для обходу вимог самостійності;
- використовувати ШІ під час контрольних заходів без дозволу.

6.7. Особливості виконання групових робіт

6.7.1. У разі виконання групових робіт:

- визначається внесок кожного учасника;
- кожен учасник несе відповідальність за власну частину роботи.

6.7.2. Забороняється:

- привласнення результатів спільної діяльності;
- виключення учасників, які брали участь у роботі;
- перекладання виконання роботи на інших осіб.

6.8. Перевірка робіт на дотримання академічної доброчесності

6.8.1. Роботи можуть підлягати перевірці на наявність порушень академічної доброчесності.

6.8.2. Перевірка здійснюється шляхом:

- аналізу змісту роботи;
- використання спеціалізованих програм (антиплагіат);
- співставлення з іншими джерелами.

6.8.3. У разі виявлення ознак порушення:

- робота підлягає додатковому розгляду;
- можуть застосовуватися відповідні заходи реагування.

6.9. Відповідальність за порушення при створенні робіт

6.9.1. Особи, які порушили вимоги академічної доброчесності при створенні робіт, несуть відповідальність відповідно до законодавства та внутрішніх актів закладу освіти.

6.9.2. Види відповідальності визначаються залежно від:

- характеру порушення;
- ступеня вини;
- повторності порушення.

VII. Академічна доброчесність під час оцінювання

7.1. Загальні засади оцінювання

7.1.1. Оцінювання результатів навчання у закладі освіти здійснюється з дотриманням принципів академічної доброчесності, об’єктивності, неупередженості, прозорості та справедливості.

7.1.2. Оцінювання базується на:

- чітко визначених та заздалегідь доведених до відома здобувачів освіти критеріях;
- відповідності результатів навчання встановленим освітнім програмам;
- дотриманні рівних умов для всіх учасників освітнього процесу.

7.1.3. Забезпечення академічної доброчесності під час оцінювання є обов’язком педагогічних працівників та відповідальністю здобувачів освіти.

7.2. Вимоги до педагогічних працівників під час оцінювання

Педагогічні працівники зобов’язані:

7.2.1. Здійснювати оцінювання:

- об’єктивно та неупереджено;
- на основі визначених критеріїв;
- без впливу особистих інтересів або сторонніх чинників.

7.2.2. Забезпечувати:

- прозорість процедур оцінювання;
- відкритість критеріїв оцінювання;
- своєчасне інформування здобувачів освіти про результати.

7.2.3. Не допускати:

- навмисного завищення або заниження оцінок;
- створення привілеїв або обмежень для окремих осіб;
- дискримінації за будь-якими ознаками;
- врахування особистого ставлення до здобувача освіти.

7.2.4. Виявляти та реагувати на факти порушення академічної доброчесності під час оцінювання.

7.2.5. Дотримуватися вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

7.3. Вимоги до здобувачів освіти під час оцінювання

Здобувачі освіти зобов'язані:

7.3.1. Дотримуватися правил академічної доброчесності під час виконання контрольних заходів.

7.3.2. Самостійно виконувати завдання, передбачені формами оцінювання.

7.3.3. Не допускати:

- списування;
- використання недозволених матеріалів або технічних засобів;
- отримання або надання недозволеної допомоги;
- використання результатів інших осіб як власних.

7.3.4. Дотримуватися встановлених процедур проведення:

- контрольних робіт;
- тестувань;
- іспитів;
- інших форм оцінювання.

7.4. Забезпечення доброчесності під час проведення контрольних заходів

7.4.1. Заклад освіти забезпечує належні умови проведення оцінювання, що мінімізують можливість порушень академічної доброчесності.

7.4.2. До таких умов належать:

- організація контролю за проведенням оцінювання;
- застосування різних форм завдань;
- використання варіативності завдань;
- дотримання встановлених процедур.

7.4.3. У разі дистанційного або змішаного навчання можуть застосовуватися додаткові заходи контролю.

7.5. Недоброчесне оцінювання

7.5.1. Недоброчесним оцінюванням вважається:

- свідоме порушення встановлених правил оцінювання;
- навмисне викривлення результатів навчання;
- упереджене ставлення до здобувачів освіти;
- оцінювання, що не відповідає фактичним результатам навчання.

7.5.2. Недоброчесне оцінювання є порушенням академічної доброчесності та тягне за собою відповідальність.

7.6. Фіксація та перегляд результатів оцінювання

7.6.1. Результати оцінювання підлягають обов'язковій фіксації у встановленому порядку.

7.6.2. Здобувач освіти має право:

- бути поінформованим про критерії оцінювання;
- отримати пояснення щодо виставленої оцінки;
- оскаржити результати оцінювання у встановленому порядку.

7.7. Відповідальність за порушення під час оцінювання

7.7.1. Порушення академічної доброчесності під час оцінювання є підставою для застосування заходів відповідальності відповідно до законодавства та внутрішніх актів закладу освіти.

7.7.2. У разі виявлення порушення:

- результати оцінювання можуть бути скасовані;

- здобувачу освіти може бути надано інше завдання або призначено повторне оцінювання;
- до педагогічних працівників застосовуються заходи дисциплінарного впливу.

VIII. Система забезпечення академічної доброчесності

8.1. Загальні засади функціонування системи

8.1.1. У закладі освіти формується та функціонує система забезпечення академічної доброчесності як складова внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

8.1.2. Система забезпечення академічної доброчесності — це сукупність взаємопов'язаних заходів, процедур, механізмів та інструментів, спрямованих на:

- формування культури академічної доброчесності;
- запобігання порушенням;
- виявлення фактів недоброчесної поведінки;
- реагування на порушення;
- відновлення довіри до результатів академічної діяльності.

8.1.3. Система забезпечення академічної доброчесності ґрунтується на принципах:

- верховенства права;
- відкритості та прозорості;
- об'єктивності та неупередженості;
- рівності учасників освітнього процесу;
- невідворотності відповідальності за порушення;
- презумпції невинуватості.

8.2. Основні елементи системи забезпечення академічної доброчесності

8.2.1. Система забезпечення академічної доброчесності у закладі освіти включає:

1. **Нормативне забезпечення**, що передбачає:
- розроблення та затвердження внутрішніх актів (Положення, накази, інструкції);
- визначення правил, процедур та відповідальності;
- періодичне оновлення нормативної бази.
2. **Організаційне забезпечення**, що включає:
- визначення відповідальних осіб;
- створення комісії з академічної доброчесності;
- розподіл повноважень між учасниками освітнього процесу.
3. **Інформаційно-освітнє забезпечення**, що передбачає:
- проведення навчань, тренінгів, семінарів;
- ознайомлення з принципами академічної доброчесності;
- поширення інформаційних матеріалів.
4. **Методичне забезпечення**, що включає:
- розроблення рекомендацій з академічного письма;
- впровадження доброчесних практик оцінювання;
- створення завдань, що унеможливлюють порушення.
5. **Технічне забезпечення**, що передбачає:
- використання програм перевірки на плагіат;
- застосування цифрових інструментів контролю;
- забезпечення доступу до ресурсів.
6. **Контроль та моніторинг**, що включає:
- перевірку навчальних робіт;
- аналіз випадків порушень;
- оцінювання ефективності системи.

7. **Процедури реагування**, що передбачають:
- розгляд повідомлень про порушення;
- прийняття рішень;
- застосування заходів впливу.

8.3. Органи та відповідальні особи

8.3.1. З метою забезпечення функціонування системи академічної доброчесності у закладі освіти створюються:
- **Комісія з академічної доброчесності**;
- визначається **уповноважена особа (координатор)** з питань академічної доброчесності.

8.3.2. Комісія з академічної доброчесності:
- є колегіальним органом;
- формується наказом керівника закладу освіти;
- діє на підставі окремого положення.

8.3.3. До повноважень Комісії належать:
- розгляд випадків порушення академічної доброчесності;
- встановлення фактів порушень;
- підготовка висновків та рекомендацій;
- внесення пропозицій щодо застосування санкцій;
- аналіз стану академічної доброчесності у закладі.

8.3.4. Уповноважена особа:
- координує діяльність у сфері академічної доброчесності;
- організовує інформаційно-роз’яснювальну роботу;
- веде облік повідомлень про порушення;
- здійснює взаємодію між учасниками освітнього процесу.

8.4. Повноваження керівника закладу освіти

8.4.1. Керівник закладу освіти:
- забезпечує створення та функціонування системи академічної доброчесності;
- затверджує внутрішні акти;
- приймає рішення за результатами розгляду порушень;
- забезпечує дотримання прав учасників освітнього процесу;
- організовує контроль за дотриманням академічної доброчесності.

8.5. Механізми запобігання порушенням

8.5.1. Запобігання порушенням академічної доброчесності забезпечується шляхом:
- формування культури доброчесності;
- розроблення завдань, що передбачають самостійне мислення;
- чіткого визначення правил і процедур;
- зменшення перевантаження здобувачів освіти;
- створення умов для доброчесної поведінки.

8.5.2. Особлива увага приділяється:
- профілактиці списування;
- недопущенню плагіату;
- контролю використання штучного інтелекту.

8.6. Механізми виявлення порушень

8.6.1. Виявлення порушень здійснюється шляхом:
- перевірки робіт на наявність запозичень;
- аналізу результатів навчання;

- спостереження за поведінкою під час оцінювання;
- розгляду повідомлень від учасників освітнього процесу.

8.6.2. Джерелами інформації про порушення можуть бути:

- здобувачі освіти;
- педагогічні працівники;
- батьки;
- адміністрація.

8.7. Порядок інформування про порушення

8.7.1. Інформація про можливе порушення може подаватися:

- у письмовій формі;
- в електронній формі;
- усно (з подальшою фіксацією).

8.7.2. Заклад освіти забезпечує:

- можливість конфіденційного повідомлення;
- захист осіб, які повідомили про порушення.

8.8. Моніторинг та оцінювання ефективності системи

8.8.1. У закладі освіти здійснюється постійний моніторинг стану академічної доброчесності.

8.8.2. Моніторинг включає:

- аналіз кількості порушень;
- оцінювання ефективності заходів;
- виявлення проблемних аспектів.

8.8.3. За результатами моніторингу:

- вносяться зміни до внутрішніх актів;
- удосконалюються процедури;
- розробляються додаткові заходи.

8.9. Документування та облік

8.9.1. Усі випадки порушень академічної доброчесності підлягають обов’язковому документуванню.

8.9.2. Ведеться облік:

- повідомлень про порушення;
- рішень Комісії;
- застосованих заходів.

8.9.3. Документація зберігається відповідно до вимог законодавства.

8.10. Взаємозв’язок із внутрішньою системою забезпечення якості освіти

8.10.1. Система забезпечення академічної доброчесності є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

8.10.2. Результати функціонування системи враховуються під час:

- внутрішнього аудиту;
- оцінювання діяльності закладу освіти;
- планування освітнього процесу.

IX. Органи та відповідальні особи у сфері забезпечення академічної доброчесності

9.1. Загальні положення

9.1.1. Забезпечення академічної доброчесності у закладі освіти здійснюється через систему органів управління та відповідальних осіб, визначених цим Положенням.

9.1.2. До органів та відповідальних осіб у сфері забезпечення академічної доброчесності належать:

- керівник закладу освіти;
- заступники керівника (у межах повноважень);
- Комісія з академічної доброчесності;
- уповноважена особа (координатор) з питань академічної доброчесності;
- педагогічні працівники;
- інші учасники освітнього процесу в межах їх повноважень.

9.1.3. Повноваження органів та відповідальних осіб визначаються законодавством України, цим Положенням та іншими внутрішніми актами закладу освіти.

9.2. Повноваження керівника закладу освіти

9.2.1. Керівник закладу освіти забезпечує формування та функціонування системи академічної доброчесності.

9.2.2. Керівник закладу освіти:

- затверджує внутрішні акти з питань академічної доброчесності;
- приймає рішення щодо створення Комісії з академічної доброчесності;
- визначає уповноважену особу;
- забезпечує організацію заходів з формування культури академічної доброчесності;
- створює умови для дотримання вимог академічної доброчесності;
- забезпечує об’єктивний розгляд випадків порушень;
- приймає остаточні рішення щодо застосування заходів відповідальності (у разі необхідності);
- контролює виконання рішень та внутрішніх актів;
- забезпечує дотримання прав учасників освітнього процесу.

9.3. Повноваження заступників керівника

9.3.1. Заступники керівника закладу освіти в межах своїх функціональних обов’язків:

- організовують роботу з дотримання академічної доброчесності;
- координують діяльність педагогічних працівників;
- здійснюють контроль за дотриманням правил академічної доброчесності;
- беруть участь у розгляді випадків порушень;
- забезпечують проведення профілактичної роботи;
- здійснюють моніторинг стану академічної доброчесності.

9.4. Комісія з академічної доброчесності

9.4.1. Комісія з академічної доброчесності є колегіальним органом, що створюється з метою розгляду випадків порушення академічної доброчесності.

9.4.2. Комісія утворюється наказом керівника закладу освіти.

9.4.3. До складу Комісії можуть входити:

- педагогічні працівники;
- представники адміністрації;
- інші працівники закладу освіти;
- за потреби — представники батьківської громадськості (без права голосу або з правом дорадчого голосу).

9.4.4. Основні повноваження Комісії:

- розгляд повідомлень про порушення академічної доброчесності;
- встановлення або спростування факту порушення;
- аналіз матеріалів справи;
- заслуховування пояснень сторін;
- підготовка висновків та рекомендацій;
- внесення пропозицій щодо застосування заходів відповідальності;

- узагальнення практики розгляду порушень;
- підготовка пропозицій щодо вдосконалення системи забезпечення академічної доброчесності.

9.4.5. Комісія діє на засадах:
- колегіальності;
- неупередженості;
- об'єктивності;
- конфіденційності.

9.5. Уповноважена особа (координатор)

9.5.1. Уповноважена особа призначається наказом керівника закладу освіти.

9.5.2. Уповноважена особа:
- координує діяльність у сфері академічної доброчесності;
- організовує інформаційно-роз'яснювальну роботу;
- забезпечує доведення вимог Положення до учасників освітнього процесу;
- здійснює реєстрацію повідомлень про порушення;
- веде облік випадків порушень;
- організовує проведення навчань, семінарів, тренінгів;
- взаємодіє з Комісією з академічної доброчесності;
- здійснює моніторинг дотримання академічної доброчесності;
- готує аналітичні матеріали для керівництва.

9.6. Повноваження педагогічних працівників

Педагогічні працівники:

9.6.1. Дотримуються академічної доброчесності у своїй діяльності.

9.6.2. Забезпечують:
- формування у здобувачів освіти навичок доброчесної поведінки;
- ознайомлення з правилами академічної доброчесності;
- дотримання об'єктивності під час оцінювання.

9.6.3. Здійснюють:
- контроль за самостійністю виконання робіт;
- виявлення порушень академічної доброчесності;
- інформування про такі порушення.

9.7. Повноваження здобувачів освіти

Здобувачі освіти:

9.7.1. Зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності.

9.7.2. Мають право:
- отримувати інформацію про правила академічної доброчесності;
- звертатися із повідомленнями про порушення;
- брати участь у формуванні культури доброчесності.

9.8. Взаємодія органів та відповідальних осіб

9.8.1. Органи та відповідальні особи взаємодіють між собою на засадах:
- координації дій;
- обміну інформацією;
- узгодженості рішень.

9.8.2. Взаємодія спрямована на:
- ефективне функціонування системи академічної доброчесності;
- запобігання порушенням;
- оперативне реагування на їх виявлення.

9.9. Відповідальність органів та посадових осіб

9.9.1. Органи та відповідальні особи несуть відповідальність за:

- невиконання або неналежне виконання своїх повноважень;
- порушення принципів академічної доброчесності;
- прийняття необґрунтованих рішень.

9.9.2. Відповідальність визначається відповідно до законодавства України та внутрішніх актів закладу освіти.

X. Порядок розгляду порушень академічної доброчесності

10.1. Загальні засади розгляду порушень

10.1.1. Розгляд порушень академічної доброчесності у закладі освіти здійснюється відповідно до принципів:

- законності;
- об’єктивності та неупередженості;
- презумпції невинуватості;
- забезпечення права на захист;
- конфіденційності;
- обґрунтованості прийнятих рішень;
- пропорційності відповідальності.

10.1.2. Розгляд порушень здійснюється Комісією з академічної доброчесності або іншими уповноваженими органами відповідно до внутрішніх актів закладу освіти.

10.1.3. Будь-яке рішення щодо встановлення факту порушення приймається виключно за результатами розгляду відповідних матеріалів.

10.2. Підстави для розгляду порушення

10.2.1. Підставою для розгляду є:

- повідомлення про можливе порушення;
- виявлення ознак порушення педагогічним працівником;
- результати перевірки робіт;
- інформація, отримана в ході моніторингу.

10.2.2. Повідомлення про порушення може бути подано:

- здобувачем освіти;
- педагогічним працівником;
- батьками (законними представниками);
- іншими особами.

10.3. Подання та реєстрація повідомлення

10.3.1. Повідомлення про порушення подається:

- у письмовій формі;
- в електронній формі;
- усно (з обов’язковою подальшою фіксацією).

10.3.2. Повідомлення повинно містити:

- опис обставин порушення;
- зазначення осіб, які можуть бути причетними;
- наявні докази або посилання на них (за наявності).

10.3.3. Усі повідомлення підлягають обов’язковій реєстрації у встановленому порядку.

10.3.4. Анонімні повідомлення можуть розглядатися, якщо наведені у них факти можуть бути перевірені.

10.4. Попередній розгляд повідомлення

10.4.1. Після реєстрації повідомлення здійснюється його попередній розгляд.

10.4.2. На цьому етапі:

- перевіряється наявність ознак порушення;
- визначається доцільність подальшого розгляду;
- приймається рішення про відкриття провадження.

10.4.3. За результатами попереднього розгляду може бути прийнято рішення:

- про початок розгляду справи;
- про відмову у розгляді (у разі відсутності підстав);
- про повернення на доопрацювання.

10.5. Проведення розгляду справи

10.5.1. Розгляд справи здійснюється Комісією з академічної доброчесності.

10.5.2. Під час розгляду:

- досліджуються всі наявні матеріали;
- заслуховуються пояснення сторін;
- за необхідності залучаються експерти.

10.5.3. Особи, щодо яких здійснюється розгляд, мають право:

- бути повідомленими про розгляд;
- надавати пояснення;
- подавати докази;
- користуватися допомогою представника;
- бути присутніми під час розгляду.

10.5.4. Розгляд справи здійснюється у розумні строки, але не більше ніж 10 робочих днів (за потреби строк може бути продовжено).

10.6. Прийняття рішення

10.6.1. За результатами розгляду Комісія приймає одне з таких рішень:

- встановити факт порушення;
- не встановити факт порушення;
- закрити провадження.

10.6.2. Рішення приймається колегіально та оформлюється протоколом.

10.6.3. Рішення повинно містити:

- опис встановлених обставин;
- обґрунтування;
- висновки;
- рекомендації щодо застосування заходів.

10.7. Застосування заходів впливу

10.7.1. За наявності встановленого порушення застосовуються заходи відповідальності відповідно до законодавства та внутрішніх актів.

10.7.2. Заходи визначаються з урахуванням:

- характеру порушення;
- ступеня вини;
- повторності;
- наслідків порушення.

10.7.3. Рішення Комісії подається керівнику закладу освіти для прийняття остаточного рішення (у разі потреби).

10.8. Інформування сторін

10.8.1. Особи, які брали участь у розгляді, інформуються про результати.

10.8.2. Інформація надається у письмовій або електронній формі.

10.8.3. Оприлюднення інформації здійснюється з дотриманням вимог законодавства щодо захисту персональних даних.

10.9. Оскарження рішень

10.9.1. Особи, щодо яких прийнято рішення, мають право на його оскарження.

10.9.2. Оскарження здійснюється:

- до керівника закладу освіти;
- або до іншого уповноваженого органу.

10.9.3. Апеляція подається у строк до 10 робочих днів з моменту отримання рішення.

10.9.4. Рішення за результатами розгляду апеляції є остаточним у межах закладу освіти.

10.10. Документування та зберігання матеріалів

10.10.1. Усі матеріали розгляду підлягають обов'язковому документуванню.

10.10.2. До матеріалів справи належать:

- повідомлення про порушення;
- пояснення сторін;
- докази;
- протоколи засідань;
- рішення.

10.10.3. Матеріали зберігаються у встановленому порядку з дотриманням вимог законодавства.

XI. Види порушень академічної доброчесності

11.1. Загальні положення

11.1.1. Відповідно до Закону України № 4742-IX «Про академічну доброчесність», порушенням академічної доброчесності є дія або бездіяльність суб'єкта академічної діяльності, що суперечить визначеним законодавством цінностям, принципам і правилам академічної доброчесності.

11.1.2. Порушення академічної доброчесності характеризуються такими ознаками:

- обман (надання або поширення неправдивої інформації);
- несправедливість (упередженість, дискримінація, надання неправомірних переваг);
- невиконання або неналежне виконання обов'язків;
- привласнення результатів інтелектуальної діяльності інших осіб.

11.1.3. Встановлення факту порушення академічної доброчесності здійснюється виключно у порядку, визначеному законодавством та внутрішніми актами закладу освіти, із дотриманням принципу презумпції академічної доброчесності.

11.2. Види порушень академічної доброчесності

До основних видів порушень академічної доброчесності належать:

11.2.1. Відчуження авторства

11.2.1.1. Відчуження авторства — це передача автором створеного ним академічного твору (повністю або частково) іншій особі з подальшим оприлюдненням цього твору під ім'ям особи, яка не є його автором.

11.2.1.2. Ознаками такого порушення є:

- написання робіт «на замовлення»;
- купівля або продаж навчальних чи наукових робіт;
- використання чужих робіт із подальшим їх поданням як власних.

11.2.2. Академічний плагіат

11.2.2.1. Академічний плагіат — це:

- оприлюднення результатів, отриманих іншими особами, як власних;
- відтворення чужих текстів, ідей, даних без належного посилання;

- використання перекладів без зазначення автора.

11.2.2.2. Формами академічного плагіату є:

- дослівне копіювання;
- часткове запозичення;
- перефразування без посилання;
- компіляція чужих матеріалів.

11.2.3. Приписування авторства

11.2.3.1. Приписування авторства — це включення до складу авторів особи, яка не брала участі у створенні академічного твору.

11.2.3.2. До цього порушення належить:

- примушування до включення «співавтора»;
- використання службового становища для отримання авторства.

11.2.4. Самоплагіат

11.2.4.1. Самоплагіат — це повторне використання власних раніше опублікованих результатів без посилання на попереднє джерело.

11.2.4.2. Порушенням вважається, якщо:

- це здійснюється з метою штучного збільшення результатів діяльності;
- результати подаються як нові.

11.2.5. Фабрикація

11.2.5.1. Фабрикація — це вигадування даних або фактів щодо результатів академічної діяльності.

11.2.5.2. Прикладами є:

- створення неіснуючих експериментів;
- вигадані статистичні дані;
- фіктивні результати досліджень.

11.2.6. Фальсифікація

11.2.6.1. Фальсифікація — це свідома зміна або викривлення наявних даних.

11.2.6.2. Проявляється у:

- підробці результатів;
- зміні показників;
- маніпуляції висновками.

11.2.7. Недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом

11.2.7.1. Це використання матеріалів, створених штучним інтелектом, без зазначення цього факту.

11.2.7.2. Порушенням є:

- подання згенерованого тексту як власного;
- відсутність пояснення щодо використання відповідних технологій.

11.2.8. Недоброчесне оцінювання

11.2.8.1. Недоброчесне оцінювання — це свідоме порушення встановлених вимог і критеріїв оцінювання.

11.2.8.2. Проявляється у:

- завищенні або заниженні оцінок;
- упередженому ставленні;
- створенні штучних переваг або перешкод.

11.2.9. Несамостійне виконання завдання

11.2.9.1. Несамостійне виконання завдання — це виконання навчального або конкурсного завдання із використанням недозволених джерел або допомоги.

11.2.9.2. Форми:

- списування;
- виконання роботи іншою особою;
- використання заборонених матеріалів.

11.2.10. Недозволена допомога

11.2.10.1. Недозволена допомога — це надання або отримання допомоги, не передбаченої умовами виконання завдання.

11.2.10.2. Включає:

- підказки під час оцінювання;
- спільне виконання індивідуальних завдань;
- використання сторонніх ресурсів без дозволу.

11.2.11. Академічний саботаж

11.2.11.1. Академічний саботаж — це дії або бездіяльність, що перешкоджають академічній діяльності інших осіб.

11.2.11.2. Приклади:

- створення перешкод у навчанні або дослідженнях;
- псування матеріалів;
- обмеження доступу до ресурсів.

11.2.12. Схиляння до порушення академічної доброчесності

11.2.12.1. Це будь-яка форма спонукання до порушення, зокрема:

- прохання;
- наказ;
- тиск або погрози.

11.2.12.2. Особа, яку схиляють до порушення, зобов’язана повідомити про це уповноважених осіб.

11.2.13. Інституційні порушення академічної доброчесності

11.2.13.1. Це порушення, що здійснюються на рівні закладу освіти або його структурних підрозділів.

11.2.13.2. До них належать:

- створення умов для недоброчесного оцінювання;
- ігнорування фактів порушень;
- відсутність належного реагування;
- непрозорі процедури.

11.3. Інші види порушень

11.3.1. Заклад освіти має право визначати додаткові види порушень академічної доброчесності у своїх внутрішніх актах, якщо вони не суперечать законодавству.

11.4. Заключні положення

11.4.1. Усі учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися вимог академічної доброчесності.

11.4.2. Виявлені порушення підлягають обов’язковому розгляду та реагуванню відповідно до законодавства та внутрішніх актів закладу освіти.

XII. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

12.1. Загальні засади відповідальності

12.1.1. Відповідальність за порушення академічної доброчесності є складовою системи забезпечення якості освіти та спрямована на утвердження цінностей, принципів і правил академічної доброчесності, визначених законодавством України.

12.1.2. Особи, винні у порушенні академічної доброчесності, притягаються до академічної, дисциплінарної та/або інших видів відповідальності відповідно до Закону України № 4742-IX «Про академічну доброчесність», інших нормативно-правових актів та внутрішніх актів закладу освіти.
12.1.3. Притягнення до відповідальності здійснюється виключно за умови встановлення факту порушення академічної доброчесності у визначеному порядку, із дотриманням принципів законності, об'єктивності, неупередженості, пропорційності та презумпції академічної доброчесності.
12.1.4. Особа може бути притягнута до академічної відповідальності лише за ті дії (бездіяльність), які на момент їх вчинення визнавалися порушенням академічної доброчесності.
12.1.5. За одне порушення може застосовуватися одна або декілька санкцій залежно від характеру, ступеня тяжкості та наслідків порушення, а також з урахуванням повторності його вчинення.
12.1.6. До академічної відповідальності може бути притягнута особа, яка на час вчинення нею порушення академічної доброчесності досягла 14-річного віку.

12.2. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

12.2.1. У закладі освіти застосовуються такі види відповідальності:

- академічна відповідальність;
- дисциплінарна відповідальність;
- інші види відповідальності, передбачені законодавством України.

12.3. Академічна відповідальність

12.3.1. Академічна відповідальність є спеціальним видом відповідальності, що застосовується до суб'єктів академічної діяльності за порушення академічної доброчесності та полягає у застосуванні визначених законом і внутрішніми актами санкцій.
12.3.2. Академічна відповідальність застосовується до:

- здобувачів освіти;
- педагогічних, науково-педагогічних та інших працівників закладу освіти;
- вступників, учасників конкурсів;
- інших суб'єктів академічної діяльності.

12.3.3. До здобувачів освіти можуть застосовуватися такі види академічної відповідальності:

12.3.3.1. Виховні заходи реагування:

- усне застереження щодо необхідності дотримання академічної доброчесності;
- письмове попередження;
- обов'язкове повторне виконання навчального завдання;
- направлення на проходження навчання (тренінгів, курсів) з академічної доброчесності та академічного письма.

12.3.3.2. Заходи академічної відповідальності:

- зауваження та виховна бесіда з учнем;
- інформування батьків (законних представників) про факт порушення;
- повторне проходження оцінювання або освітнього компонента;
- повторне виконання навчального завдання (написання реферату, практичної, творчої чи дослідницької роботи);
- позбавлення права участі у конкурсах;
- позбавлення пільг, наданих закладом освіти;
- позбавлення права претендувати на нагородження похвальним листом, грамотою;

- відрахування із закладу освіти у випадках, передбачених законодавством та внутрішніми актами.

12.3.4. До педагогічних, науково-педагогічних працівників можуть застосовуватися такі заходи академічної відповідальності:

- позбавлення права участі у роботі колегіальних органів;
- позбавлення права участі в атестації здобувачів освіти;
- обмеження участі у наукових, освітніх проєктах;
- позбавлення права керівництва науковими або навчальними роботами;
- позбавлення права на присвоєння звань чи кваліфікацій;
- позбавлення нагород, відзнак, почесних звань;
- позбавлення педагогічного звання;
- позбавлення кваліфікаційної категорії;
- інші санкції відповідно до законодавства.

12.3.5. До учасників конкурсів застосовуються такі заходи:

- припинення участі у конкурсі;
- анулювання результатів конкурсу.

12.4. Дисциплінарна відповідальність

12.4.1. Дисциплінарна відповідальність застосовується до працівників закладу освіти за порушення академічної доброчесності відповідно до трудового законодавства України.

12.4.2. До видів дисциплінарної відповідальності належать:

- догана;
- звільнення з посади.

12.4.3. Дисциплінарна відповідальність може застосовуватися одночасно з академічною відповідальністю у випадках, коли порушення має системний, грубий або умисний характер.

12.5. Інші види відповідальності

12.5.1. У разі, якщо порушення академічної доброчесності містить ознаки правопорушення, передбаченого законодавством України, винні особи можуть бути притягнуті до цивільно-правової, адміністративної або кримінальної відповідальності у встановленому законом порядку.

12.5.2. Притягнення особи до інших видів відповідальності не звільняє її від академічної відповідальності.

12.6. Принципи застосування відповідальності

12.6.1. Застосування відповідальності за порушення академічної доброчесності здійснюється з дотриманням таких принципів:

- обов’язковості та своєчасності реагування;
- неупередженості та недискримінації;
- доведеності вини особи;
- пропорційності між порушенням та видом відповідальності;
- прозорості процедур та рішень.

12.6.2. Забороняється застосування різних санкцій за однакові порушення з підстав, що мають дискримінаційний характер.

12.7. Заключні положення

12.7.1. Рішення про притягнення до відповідальності ухвалюється уповноваженим органом або уповноваженою особою відповідно до встановлених процедур.

12.7.2. Усі рішення щодо відповідальності підлягають документуванню та можуть бути оскаржені у встановленому порядку.

12.7.3. Заклад освіти забезпечує відкритість інформації щодо видів відповідальності та умов їх застосування, а також проводить системну роботу з попередження порушень академічної доброчесності.

XIII. Заходи запобігання порушенням академічної доброчесності

13.1. Загальні засади запобігання порушенням академічної доброчесності

13.1.1. Запобігання порушенням академічної доброчесності у закладі освіти є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти та здійснюється на основі цінностей, принципів і правил академічної доброчесності, визначених законодавством України.
13.1.2. Основною метою заходів запобігання є формування в учасників освітнього процесу стійкої мотивації до доброчесної академічної поведінки, мінімізація можливостей для вчинення порушень, а також створення середовища нульової толерантності до проявів недоброчесності.
13.1.3. Заходи запобігання порушенням академічної доброчесності реалізуються комплексно та системно і поширюються на всіх суб'єктів академічної діяльності незалежно від їхнього статусу.

13.2. Основні напрями запобігання порушенням

13.2.1. У закладі освіти запроваджуються такі основні напрями запобігання порушенням академічної доброчесності:

- формування культури академічної доброчесності;
- підвищення рівня обізнаності учасників освітнього процесу;
- створення умов, що унеможливлюють або мінімізують порушення;
- забезпечення прозорості освітніх і оцінювальних процедур;
- своєчасне виявлення та попередження можливих порушень;
- врегулювання конфліктів інтересів.

13.3. Формування культури академічної доброчесності

13.3.1. Заклад освіти забезпечує формування культури академічної доброчесності шляхом системної організації освітньої, виховної та інформаційної роботи.
13.3.2. Формування культури академічної доброчесності передбачає:

- утвердження цінностей чесності, відповідальності, справедливості та поваги до інтелектуальної власності;
- особистий приклад педагогічних працівників;
- формування у здобувачів освіти навичок самостійної роботи та критичного мислення;
- створення атмосфери довіри та взаємної відповідальності.

13.4. Підвищення обізнаності учасників освітнього процесу

13.4.1. Заклад освіти організовує систематичне інформування учасників освітнього процесу про:

- вимоги академічної доброчесності;
- види порушень та відповідальність за них;
- правила оформлення академічних робіт;
- принципи академічного письма.

13.4.2. З цією метою проводяться:

- навчальні заняття, тренінги, семінари;
- консультації з питань академічної доброчесності;
- інструктажі перед виконанням важливих навчальних завдань;
- поширення інформаційних матеріалів.

13.5. Організаційні заходи запобігання

13.5.1. Заклад освіти забезпечує розроблення, затвердження та оприлюднення внутрішніх актів з питань академічної доброчесності.
13.5.2. До організаційних заходів належать:
- встановлення чітких і зрозумілих вимог до виконання навчальних завдань;
- визначення прозорих критеріїв оцінювання;
- регламентація процедур контролю знань;
- забезпечення рівних умов для всіх учасників освітнього процесу.

13.5.3. Внутрішні акти закладу освіти повинні передбачати механізми:
- попередження порушень;
- виявлення їх ознак;
- належного реагування на такі порушення.

13.6. Використання технічних та інформаційних засобів
13.6.1. Заклад освіти забезпечує використання сучасних інформаційних і технічних засобів для запобігання порушенням академічної доброчесності.
13.6.2. До таких засобів належать:
- програмне забезпечення для перевірки текстів на наявність запозичень;
- електронні системи контролю та оцінювання;
- засоби ідентифікації особи під час виконання завдань;
- інструменти для виявлення недоброчесного використання штучного інтелекту.

13.7. Запобігання несамостійності виконання завдань
13.7.1. Педагогічні працівники зобов’язані формувати завдання, що передбачають творчий підхід і унеможливлюють механічне відтворення інформації.
13.7.2. Для запобігання порушенням забезпечується:
- варіативність завдань;
- використання індивідуалізованих форм контролю;
- проведення усних захистів робіт;
- поєднання різних форм оцінювання.

13.8. Забезпечення доброчесності оцінювання
13.8.1. Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до заздалегідь визначених і оприлюднених критеріїв.
13.8.2. Заклад освіти забезпечує:
- об’єктивність і неупередженість оцінювання;
- відсутність конфлікту інтересів;
- недопущення дискримінації;
- контроль за дотриманням процедур оцінювання.

13.9. Врегулювання конфлікту інтересів
13.9.1. Учасники освітнього процесу зобов’язані уникати конфлікту інтересів або своєчасно повідомляти про його наявність.
13.9.2. Заклад освіти забезпечує:
- визначення механізмів виявлення конфлікту інтересів;
- процедури його врегулювання;
- недопущення впливу особистих інтересів на результати оцінювання чи інші академічні процеси.

13.10. Роль педагогічних працівників у запобіганні порушенням
13.10.1. Педагогічні працівники відіграють ключову роль у запобіганні порушенням академічної доброчесності та зобов’язані:
- дотримуватися принципів академічної доброчесності у власній діяльності;

- формувати відповідні компетентності у здобувачів освіти;
- своєчасно реагувати на виявлені порушення;
- застосовувати виховні заходи впливу.

13.11. Роль здобувачів освіти

13.11.1. Здобувачі освіти зобов'язані:

- дотримуватися вимог академічної доброчесності;
- виконувати завдання самостійно;
- відповідально ставитися до результатів своєї навчальної діяльності;
- не допускати та не сприяти порушенням.

13.12. Участь батьків (законних представників)

13.12.1. Батьки або інші законні представники неповнолітніх здобувачів освіти сприяють формуванню у дітей відповідального ставлення до навчання та дотримання академічної доброчесності.

13.13. Моніторинг та удосконалення заходів запобігання

13.13.1. Заклад освіти здійснює систематичний моніторинг стану дотримання академічної доброчесності.

13.13.2. За результатами моніторингу:

- аналізуються причини порушень;
- удосконалюються внутрішні процедури;
- впроваджуються нові профілактичні заходи.

13.14. Заключні положення

13.14.1. Заходи запобігання порушенням академічної доброчесності є обов'язковими для виконання всіма учасниками освітнього процесу.

13.14.2. Заклад освіти забезпечує відкритість інформації щодо політики запобігання порушенням та постійно вдосконалює відповідні механізми відповідно до вимог законодавства.

XIV. Оскарження рішень щодо порушення академічної доброчесності

14.1. Загальні засади оскарження

14.1.1. Оскарження рішень щодо встановлення фактів порушення академічної доброчесності та застосування заходів відповідальності є гарантованим правом кожного учасника освітнього процесу та здійснюється з метою забезпечення справедливості, об'єктивності та законності прийнятих рішень.

14.1.2. Процедура оскарження ґрунтується на принципах верховенства права, законності, рівності сторін, змагальності, неупередженості, прозорості та забезпечення права на захист.

14.1.3. Право на оскарження мають особи, щодо яких прийнято рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності або застосування заходів відповідальності, а також інші заінтересовані особи у випадках, передбачених законодавством та внутрішніми актами закладу освіти.

14.2. Право на подання скарги

14.2.1. Особа має право подати скаргу на:

- рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності;
- рішення про застосування заходів академічної або дисциплінарної відповідальності;
- дії або бездіяльність уповноважених органів чи посадових осіб під час розгляду справи.

14.2.2. Скарга може бути подана особисто або через уповноваженого представника у письмовій або електронній формі.

14.2.3. Подання скарги не позбавляє особу права на судовий захист відповідно до законодавства України.

14.3. Строки подання скарги

14.3.1. Скарга подається у визначений строк з моменту ознайомлення особи з відповідним рішенням.

14.3.2. Строк подання скарги встановлюється внутрішніми актами закладу освіти та, як правило, не може бути меншим ніж п’ять робочих днів з дня отримання рішення.

14.3.3. У разі пропуску строку з поважних причин він може бути поновлений за рішенням органу, що розглядає скаргу.

14.4. Органи, що здійснюють розгляд скарг

14.4.1. Розгляд скарг здійснюється уповноваженим органом закладу освіти або спеціально створеною апеляційною комісією.

14.4.2. Склад органу, що розглядає скарги, формується з урахуванням вимог неупередженості та відсутності конфлікту інтересів.

14.4.3. Особи, які брали участь у прийнятті оскаржуваного рішення, не можуть входити до складу органу, що розглядає скаргу.

14.5. Порядок розгляду скарги

14.5.1. Розгляд скарги здійснюється у встановлені строки з моменту її реєстрації.

14.5.2. Під час розгляду скарги забезпечується:

право особи бути вислуханою;

можливість надання пояснень, доказів та заперечень;

доступ до матеріалів справи;

участь представника (за потреби).

14.5.3. Орган, що розглядає скаргу, має право:

витребовувати додаткові матеріали;

заслуховувати учасників справи;

залучати експертів або фахівців.

14.5.4. Розгляд скарги здійснюється з дотриманням вимог конфіденційності та захисту персональних даних.

14.6. Рішення за результатами розгляду скарги

14.6.1. За результатами розгляду скарги приймається вмотивоване рішення.

14.6.2. За результатами розгляду скарги може бути прийнято одне з таких рішень:

залишити рішення без змін, а скаргу без задоволення;

змінити рішення;

скасувати рішення повністю або частково;

направити справу на повторний розгляд.

14.6.3. Рішення за результатами розгляду скарги оформлюється письмово та доводиться до відома заявника у встановленому порядку.

14.7. Гарантії прав осіб під час оскарження

14.7.1. Під час процедури оскарження забезпечуються такі гарантії:

право на справедливий і неупереджений розгляд;

право на захист та представництво;

право на ознайомлення з матеріалами справи;

право на подання доказів і пояснень;

заборона дискримінації та тиску.

14.7.2. Забороняється будь-яке переслідування або негативні наслідки для особи у зв’язку з поданням скарги.

14.8. Остаточність рішень та подальше оскарження

14.8.1. Рішення, прийняте за результатами розгляду скарги у закладі освіти, може бути оскаржене у порядку, передбаченому законодавством України, зокрема до суду.

14.8.2. Подання скарги до закладу освіти не обмежує права особи звернутися до суду за захистом своїх прав та законних інтересів.

14.9. Заключні положення

14.9.1. Заклад освіти забезпечує відкритість та доступність інформації про порядок оскарження рішень.

14.9.2. Процедури оскарження підлягають періодичному перегляду та вдосконаленню з урахуванням практики їх застосування та змін у законодавстві.

XV. Прикінцеві та перехідні положення

15.1. Загальні положення

15.1.1. Це Положення визначає систему забезпечення академічної доброчесності у закладі освіти та є обов'язковим для виконання всіма учасниками освітнього процесу.

15.1.2. Норми цього Положення застосовуються з урахуванням вимог законодавства України у сфері освіти та академічної доброчесності.

15.1.3. У разі внесення змін до законодавства України положення цього документа застосовуються в частині, що не суперечить чинному законодавству, до моменту внесення відповідних змін до цього Положення.

15.2. Порядок введення в дію Положення

15.2.1. Це Положення набирає чинності з дня його затвердження наказом керівника закладу освіти, якщо інше не передбачено таким наказом.

15.2.2. З моменту введення в дію цього Положення всі попередні локальні акти закладу освіти з питань академічної доброчесності втрачають чинність або застосовуються у частині, що не суперечить цьому Положенню.

15.3. Порядок внесення змін і доповнень

15.3.1. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться на підставі:
змін у законодавстві України;
рішень органів управління закладом освіти;
результатів моніторингу та аналізу практики застосування норм академічної доброчесності.

15.3.2. Пропозиції щодо внесення змін можуть подаватися:
педагогічними працівниками;
здобувачами освіти;
органами учнівського самоврядування;
іншими учасниками освітнього процесу.

15.3.3. Зміни та доповнення до цього Положення затверджуються у тому ж порядку, що і саме Положення.

15.4. Перехідні положення щодо впровадження

15.4.1. Заклад освіти забезпечує поетапне впровадження положень цього документа, зокрема:

- ознайомлення всіх учасників освітнього процесу з його змістом;
- організацію навчання та підвищення обізнаності з питань академічної доброчесності;
- приведення внутрішніх процедур та документів у відповідність до цього Положення.

15.4.2. У перехідний період допускається застосування раніше затверджених процедур за умови, що вони не суперечать вимогам цього Положення.

15.4.3. Заклад освіти забезпечує створення необхідних організаційних, кадрових та інформаційних умов для реалізації цього Положення.

15.5. Забезпечення реалізації Положення

15.5.1. Керівник закладу освіти забезпечує організацію виконання цього Положення, координацію діяльності відповідальних осіб та контроль за дотриманням вимог академічної доброчесності.

15.5.2. Відповідальні структурні підрозділи та уповноважені особи здійснюють:
методичне забезпечення реалізації положень;

інформаційно-роз’яснювальну роботу;
моніторинг стану дотримання академічної доброчесності.

15.6. Вирішення спірних питань

15.6.1. Усі питання, що виникають під час застосування цього Положення і не врегульовані ним, вирішуються відповідно до законодавства України та внутрішніх актів закладу освіти.
15.6.2. У разі виникнення колізій між нормами цього Положення та іншими локальними актами закладу освіти застосовуються положення, що відповідають законодавству України.

15.7. Оприлюднення Положення

15.7.1. Це Положення підлягає обов’язковому оприлюдненню на офіційному вебсайті закладу освіти або іншим доступним способом.
15.7.2. Заклад освіти забезпечує вільний доступ до цього Положення для всіх учасників освітнього процесу.

15.8. Заключні положення

15.8.1. Усі учасники освітнього процесу зобов’язані ознайомитися з цим Положенням та неухильно дотримуватися його вимог.
15.8.2. Недотримання вимог цього Положення тягне за собою відповідальність, передбачену законодавством України та внутрішніми актами закладу освіти.
15.8.3. Це Положення є основним внутрішнім документом закладу освіти, що регулює питання академічної доброчесності, та підлягає систематичному перегляду з метою його вдосконалення.